

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ МОНТАНА

УТВЪРДИЛ:

ЕМИЛ ДИМИТРОВ

Министър на околната среда и водите

Съгласувал:

Красимир Живков
Заместник-министър

ГОДИШЕН ПЛАН

за контролната дейност на РИОСВ - Монтана
за 2020 г.

Директор на РИОСВ – Монтана

Деница Славкова

януари 2020 г.

Съдържание

Текстова част

1. Обхват на плана	3
1.1. Период от време и географска област	3
1.2. Задачи, компетенции и задължения на РИОСВ, вкл. организационна структура	4
1.3. Мисия и цели на РИОСВ	5
1.4. Национални политики, приоритети и приложимо законодателство	8
2. Околна среда, дейности и инсталации	11
2.1. Състояние на околната среда - екологични проблеми в района	11
2.2. Контролирани дейности	12
2.3. Контролирани инсталации	15
2.3.1. Въздействие върху околната среда и дейност	15
2.3.2. Съответствие със законодателството	16
2.3.3. Регистър на инсталации и дейности с издадени КР	16
2.3.4. Регистър на СЕВЕЗО обекти	17
2.3.4.1 Списък на групите от СЕВЕЗО обекти, при които е възможен ефектът на доминото съгласно чл. 116 з, ал. 1 от ЗООС	18
2.3.4.2 Списък на СЕВЕЗО обектите, при които определени външни рискове или източници на опасност биха могли да увеличат риска или последствията от голяма авария в тези предприятия/съоръжения	18
3. Изпълнение на плана за преходната година	19
3.1. Цели, които е трябвало да постигнем	19
3.2. Входна, изходна информация и резултати	21
3.3. Оценка	21
4. Планирано изпълнение за годината	22
4.1. Приоритети	22
4.2. Цели	27
4.3. Процедури за планови и извънпланови проверки	19
4.4. Процедури за координиране с други контролни органи	30
4.5. Процедури за преглед/актуализация	31

Приложение: Таблична част

1. Регистри на обектите за контрол
2. Планирани обекти за контрол през 2020 г.
3. Програми за планирани проверки по компоненти и фактори на околната среда
 - 3.1. Въздух
 - 3.2. Води
 - 3.3. Почви
 - 3.4. Управление на отпадъците
 - 3.5. Биологично разнообразие и Национална екологична мрежа (НЕМ)
 - 3.6. ОВОС и ЕО
 - 3.7. Контрол по предотвратяване на промишлено замърсяване
 - 3.8. СЕВЕЗО и химикали
 - 3.9. Ограничаване изменението на климата
 - 3.10. Комплексни проверки

1. Обхват на плана

1.1. Период от време и географска област

Настоящият план се разработва за контролната дейност на Регионалната инспекция по околната среда и водите, гр. Монтана за 2020 г.

Контролираните обекти попадащи в обхвата на РИОСВ – Монтана са разположени на територията на две области *Монтана и Видин*, с обща площ на двете области 6657 кв. м и 241 208 жители по данни от последното преброяване през 2011 г.

Област Монтана е с обща площ от 3635 кв. км, което е 3,3 % от територията на Република България. Северна граница на областта е река Дунав, която е и държавна граница с Румъния. На югозапад областта граничи със Сърбия, на юг е ограничена от северните склонове на Стара планина. Съседна област в западна посока е Видин, в източна - област Враца и в южна посока - област София. От всичките 11 общини в областта 6 са с периферно, гранично положение и са с потенциал за осъществяване на трансгранично сътрудничество с общини от съседни страни – Сърбия и Румъния. Важно предимство на областта е свързано с местоположението ѝ. През територията на областта минават два от европейските транспортни коридори - коридор № 4 (път Е 79) Видин-Монтана-Враца-София-Кулата (РП I-1) и коридор № 7 (по крайбрежието на река Дунав). Пристанище Лом е второто по големина дунавско пристанище в България, като изградената инфраструктура до него осигурява най-късата директна сухоземна връзка (чрез второкласен път П-81 през Старопланинския проход Петрохан), свързващ пристанище Лом с пристанище Солун. *Административно областта е разделена на единадесет общини*: Берковица, Бойчиновци, Брусарци, Вършец, Вълчедръм, Георги Дамяново, Лом, Медковец, Монтана, Чипровци и Якимово с 129 населени места и с население на областта 143 662 жители по данни от последното преброяване през 2011 г.

Индустриалният сектор се отличава с висока степен на концентрация в областния град Монтана и по-слаба в градовете Лом, Берковица и Вършец. Състоянието на отделните общини в региона се характеризира с неравномерно разпределение на стопанските субекти

Област Видин се намира в северозападната част на България и обхваща площ от 3022 кв. км, което представлява 2.7% от територията на Република България. Област Видин е входно - изходната врата на Република България за Европа и света. На север областта граничи с Република Румъния, на запад е в съседство с Република Сърбия, на юг е оградена от Стара планина, а на изток граничи с област Монтана. Северната ѝ граница - река Дунав, обуславя възможността за преки връзки с всички страни от Дунавския басейн. През областта преминават два транс-европейски коридора - № 4 Крайова /Р. Румъния - Видин – София – Кулата/ и № 7 Рейн- Майн - Дунав.

Територията на областта включва 11 общини: Видин, Бойница, Брегово, Белоградчик, Грамада, Димово, Кула, Макреш, Ново село, Ружинци, Чупрене с 142 населени места и 97 546 жители по данни от последното преброяване през 2011 г.

Град Видин е най-големия промишлен център в област Видин. Отделни промишлени отрасли са застъпени и в градовете Белоградчик, Кула и Димово. Състоянието на отделните общини в региона се характеризира с неравномерно разпределение на стопанските субекти.

На контролирана от РИОСВ – Монтана територия попадат 38 **защитени територии**, обявени по реда на Закона за защитените територии – 2 бр. Резервата (Р) – „Горната кория” и „Чупрене” и един поддържан резерват (ПР) – „Ибиша”, част от Природен парк (ПП) „Врачански Балкан”, 21 бр. защитени местности (ЗМ) и 13 бр. природни забележителности (ПЗ). На територията на област Монтана са разположени 22 бр. защитени територии, а на територията на област Видин – 16 бр. защитени територии.

Защитени зони от мрежата Natura 2000, попадащи в контролирана от РИОСВ – Монтана територия са 38 бр., от които 9 броя по Директивата 2009/149/ЕО за опазване на дивите птици и 29 броя по Директива 92/43 за опазване на природните местообитания.

На територията на РИОСВ – Монтана към 2020 г. на контрол подлежат 1179 обекта, в които се осъществява производствена, добивна, търговска и други дейности. Преобладаващата част от тези обекти (80 – 90 %) е разположена в големите градове, които са и областни или общински центрове (Монтана, Видин, Лом, Берковица, Вършец, Белоградчик и др.). По-голяма част от промишлените обекти са ситуирани в обособени за целта промишлени зони, отстоящи на достатъчно отстояние от жилищни зони и други обекти подлежащи на здравна защита.

1.2. Задачи, компетенции и задължения на РИОСВ, вкл. организационна структура

РИОСВ - Монтана е административна структура към Министъра на околната среда и водите, която провежда държавната политика по опазване на околната среда на регионално равнище в областите Монтана и Видин.

Функциите - компетентността, задачите и задълженията на РИОСВ – Монтана произтичат от *Правилника за устройството и дейността на регионалните инспекции по околна среда и водите*, издаден от Министерството на околната среда и водите.

РИОСВ – Монтана отговаря за прилагането и налагане на установените нормативни изисквания на регионално и местно ниво, като едновременно с това оказва съдействие на общинските компетентни органи, в т.ч. във връзка с разработването и реализирането на общински програми по “Околна среда”.

При провеждане на дейността си РИОСВ – Монтана има **контролни, регулиращи и информационни функции** в следните области:

- Опазване компонентите на околната среда от замърсяване и увреждане;
- Предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него;
- Опазване на биологичното разнообразие, защитените територии и съхраняване на естествените екосистеми;
- Управление на отпадъците и опазване на почвите от замърсяване с отпадъци и вредни вещества;
- Предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях и управление на опасни химични вещества и смеси;
- Устойчиво управление на околната среда, чрез прилагане на процедурите по ОВОС, ЕО и КР;
- Събиране и предоставяне на актуална информация за състоянието на околната среда

При осъществяване на **контролните** си функции, РИОСВ – Монтана извършва **превантивен, текущ и последващ контрол**, свързан с прилагането на нормативните актове, регламентиращи качеството на компонентите на околната среда и факторите, които и въздействат.

Функциите по **превантивен контрол** се осъществяват съобразно законовите и подзаконовите нормативни актове, включително и чрез издаване на решения, становища, преценки, уведомителни писма, регистрационни документи, разрешения, съгласуване на планове и др.

При осъществяване на функциите по **текущия и последващ контрол** РИОСВ – Монтана извършва проверки, наблюдения и възлага извършване на измервания от лабораториите към Изпълнителната агенция по околна среда води (ИАОС) в изпълнение на произтичащите от законовите и подзаконовите нормативни актове задачи. В изпълнение на правомощията си по осъществяване на контрол, длъжностните лица от РИОСВ извършват проверки, съставят актове за установяване на административни нарушения и налагат принудителни административни мерки.

При осъществяване на **регулирущите** функции, РИОСВ – Монтана разработва или участва в разработването на документи, или провежда дейности, свързани с държавната политика в областта на опазването на околната среда и устойчивото развитие.

При осъществяване на **информационните** си функции, РИОСВ – Монтана извършва дейности свързани с предоставяне на информация на обществеността в областта на околната

среда, предоставяне на информация на средствата за масово осведомяване, както и повишаване на общественото съзнание и култура в областта на околната среда.

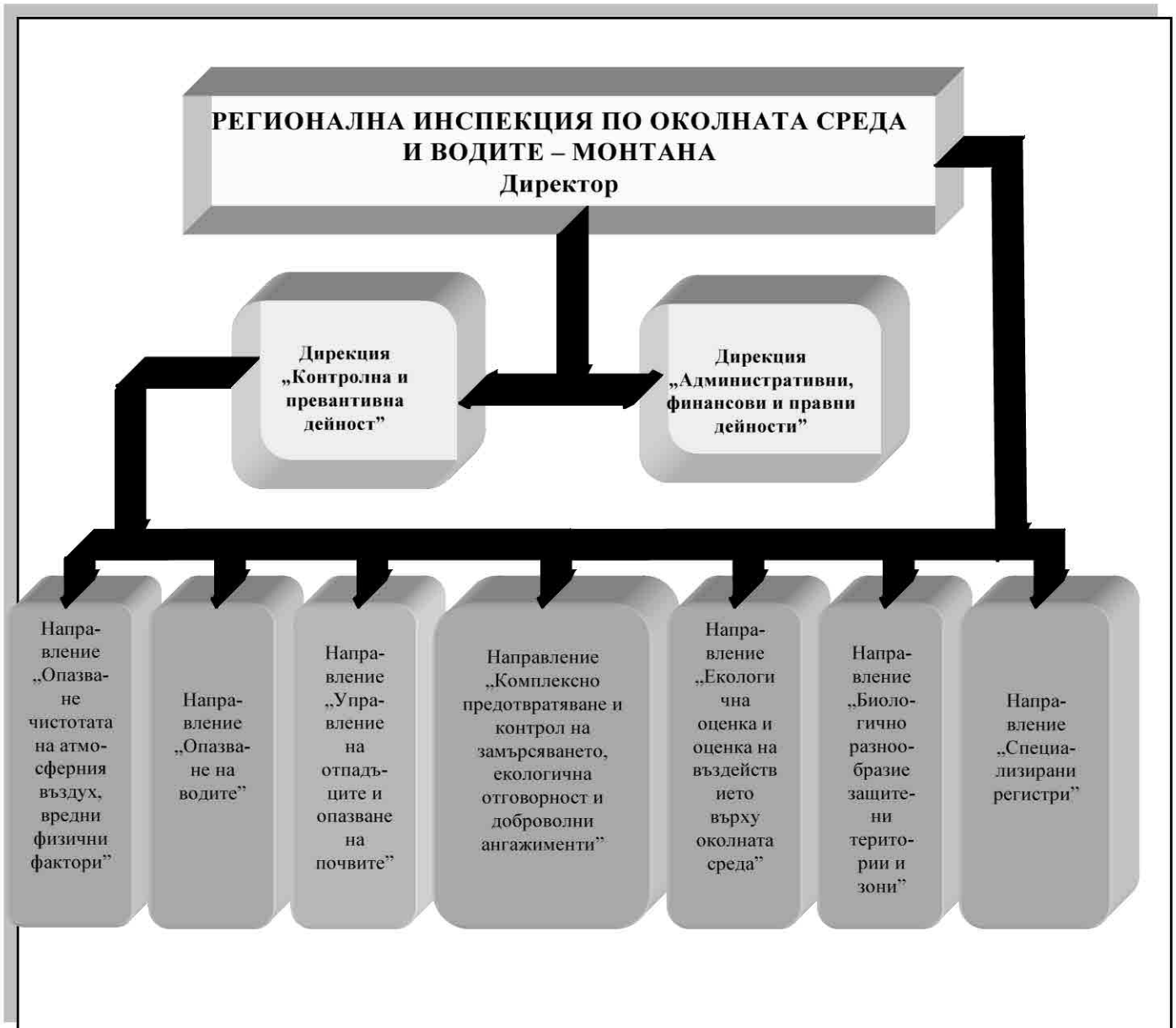
Организационна структура – обхват

Дейността на РИОСВ - Монтана се осъществява с помощта на администрация, която е обща и специализирана и е разпределена в две дирекции.

Общата администрация е организирана в дирекция “Административни, финансови и правни дейности”, чието основно предназначение е да подпомага осъществяването на правомощията на директора, да създава условия за осъществяване на дейността на специализираната администрация и да извършва техническите дейности по административното обслужване.

Специализираната администрация е организирана в дирекция “Контролна и превантивна дейност“ с направления “Опазване чистотата на атмосферния въздух и вредни физични фактори”, “Опазване на водите”, “Управление на отпадъците и опазване на почвите”, “Комплексно предотвратяване, направление “Екологична оценка (ЕО) и оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС)”, “Биологично разнообразие, защитени територии и зони” и “Специализирани регистри”.

Организационната структура на РИОСВ – Монтана е създадена в съответствие с Правилника за устройството и дейността на РИОСВ и одобрено длъжностно разписание от министъра на ОСВ. Численият състав на инспекцията е 28 души, в т.ч. директор РИОСВ. В обща администрация численста на персонала е 6 бр., а в специализирана – 21 бр.

1.3. Мисия и цели на РИОСВ – Монтана.

Министерството на околната среда и водите е лидер в грижата за околната среда на България и екологичното благосъстояние на обществото, провеждайки активни политики за защита на природата и развитие на богатия природен потенциал, в хармония с екосистемите и в полза на икономическия растеж. Динамично развива и системно надгражда комплекса от инструменти, в т.ч. активно взаимодействие с други сектори на публичната власт, които допринасят във висока степен за опазване чистотата на водите, почвите и въздуха, намаляване и оползотворяване на отпадъците, адаптиране към измененията на климата и ефективно използване на ресурсите в икономическия цикъл на страната. При изпълнение на своите функции, Министерството се ръководи от принципите на прозрачност, диалогичност, партньорство, отчетност и приобщаване на обществеността към важността на екологичната кауза.

Целите на контролната дейност на РИОСВ – Монтана произтичат от мисията, визията, политиката и целите на МОСВ в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда и политиката в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост.

Основните цели за 2020 година на РИОСВ – Монтана са:

- опазване и подобряване състоянието на водните ресурси

Опазване и намаляване замърсяването на повърхностните водни обекти, прекратяване/намаляване на зауствания, емисиите и изпусканията на приоритетни и приоритетно опасни вещества. Предотвратяване или намаляване на замърсяването на водите при източника на замърсяване чрез подобряване качеството на заустваните отпадъчни води от обектите, чрез извършване на системен емисионен контрол по спазването на условията, забраните и ограниченията, разписани в издадените разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води по ЗВ или комплексни разрешителни по смисъла на ЗООС, в т.ч. и подобряване ефективността на работата на пречиствателните съоръжения за отпадъчни води.

- достигане на общоевропейските норми за качество на атмосферния въздух, намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид, азотни оксиди, летливи органични съединения и амоняк, включително чрез ограничаване изпускането им в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници.

Намаляване нивата на замърсителите до достигане на общоевропейските норми за качество на атмосферния въздух (КАВ) върху територията, контролирана от инспекцията, чрез контрол по прилагане и цялостно изпълнение на мерките на общинските програми на общините Видин и Монтана.

Подобряването на качеството на атмосферния въздух в териториалния обхват на РИОСВ - Монтана е основна цел и може да се постигне чрез намаляване и ограничаване на вредните емисии, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници, вследствие на изпълнението на програмите за техническа поддръжка на пречиствателните съоръжения, недопускане изгарянето на несертифицирани горива и отпадъци в горивни инсталации, спазването на нормите за допустими емисии, включително ограничаване на неорганизираните такива.

- намаляване на емисиите на парникови газове, с цел ограничаване на неблагоприятното въздействие върху човешкото здраве, екосистемите и националното стопанство, предизвикано от изменението на климата и адаптация към климатичните промени.

Прекратяване употребата на контролирани вещества, които нарушават озоновия слой, и ограничаване на употребата на флуорсъдържащи парникови газове с висок потенциал на глобално затопляне чрез контрол на дейността на ползватели и оператори на хладилно, климатично и/или термопомпено оборудване. Контрол на вносители и дистрибутори за изпълнение на ограничителните и забранителните разпоредби на българското и европейското законодателство за пусканите на пазара продукти и хладилно оборудване.

- подобряване управление на отпадъците.

Изпълнението на националните цели в областта на управление на отпадъците чрез оптимизиране на контролната дейност, взаимодействието с други контролни органи и местните власти по прилагане на законовите изисквания.

Засилен контрол за екологосъобразно управление на отпадъците – трансграничен превоз на отпадъци, нерегламентирано третиране на отпадъците, спазване на приоритетен ред (йерархия), за предотвратяване на образуването на отпадъци, подготовка за повторната им употреба, рециклиране, друго оползотворяване (например оползотворяване за получаване на енергия) и на последно място обезвреждане.

- опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите

Засилен контрол на обекти и дейности оценени като високо рискови за околната среда.

Участие в работата по провеждане на мониторинг на почвите като част от Националната система за мониторинг на околната среда.

Контролиране закриването и рекултивацията на общинските депа, включени в наказателната процедура и които не отговарят на нормативните изисквания. Контрол за опазване и екологосъобразно използване на земните недра в действащи кариери при извършване на дейностите по предоставени концесии за добив.

- предотвратяване на вредното въздействие от опасни химични вещества и смеси върху човешкото здраве и околната среда

Общата цел е предотвратяване на възможни рискове за околната среда и човешкото здраве при производството, употребата и съхранението на опасни химични вещества и смеси и идентифициране на всички необходими мерки за управление на риска.

- интегриране на политиката по околна среда в политиките за развитие на отраслите на икономиката за постигане устойчиво развитие

Целите на превантивния контрол на РИОСВ – Монтана са оценяване на предполагаемите значителни въздействия върху околната среда на възможно най-ранен етап с цел намаляване и предотвратяване на вредното въздействие от индустриални дейности и инфраструктура, както и екологичните последици от предложените планове и програми, както и въвеждане на задължителни за спазване изисквания по отношение на околната среда и човешкото здраве.

- опазване, поддържане и възстановяване на биологичното разнообразие в контекста на увеличаване на ползите за местните общности

Основната цел е разумно ползване на природните ресурси и създаване на предпоставки и условия за съхранение, дългосрочно опазване и подобряване на функциите на екосистемите, местообитанията, видовете и генетичните им ресурси. Очакваният екологичен резултат е съхранение и поддържане на наличното биологично разнообразие, както и прилагане на мерки за възстановяване на природни местообитания, което се явява местен природоресурсен капитал за социалния и икономически просперитет на местните общности.

- формиране на съзнателно отношение и грижа към околната среда

Защита на обществения достъп до информацията и участието на заинтересованите страни в процеса на вземане на решения и поддържане и развитие на публичната база данни с информация за околната среда и регистри. Работа с целеви групи, информационни кампании. Активно предоставяне на информация за околната среда.

- осигуряване на мониторинг и представителна информация за околната среда

Участие на експерти от РИОСВ в Националната система за мониторинг на околната среда насочено към цялостно осигуряване на актуална информация за състоянието на околната среда, което да гарантира вземането на бързи и точни управленски решения, както и разширяване на обхвата на предоставяната публична информация.

- осигуряване на устойчива и здравословна околна среда, чрез прилагане на механизмите за контрол и превенция

Осъществяване на ефективен превантивен, текущ и последващ контрол за изпълнение на екологичното законодателство.

Екологичният резултат от постигането на целите е:

- Свеждане концентрациите на замърсителите, излъчвани в околната среда, до безопасни за здравето нива;

- Съхраняване и подобряване качеството на повърхностните и подземни води с цел осигуряване на необходимото количество и качество за нуждите на населението, водните екосистеми, икономиката и селското стопанство на страната;
- Предотвратяване образуването на отпадъци и ефективното им използване като ресурс за намаляване на вредното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве.
- Намаляване риска за околната среда от вредното въздействие на опасните химични вещества, чрез предотвратяване на големи аварии и екологосъобразно управление и използване на химикалите;
- Опазване на биологичното разнообразие и устойчиво управление на защитените територии – изключителна държавна собственост;
- Подобряване на информираността и повишаване активността на обществото по отношение опазване на околната среда.

1.4. Национални политики, приоритети и приложимо законодателство

Националната политика в областта на околната среда се реализира основно чрез Закона за опазване на околната среда. Подзаконовите актове и взаимовръзката с нормативната уредба на Република България осигуряват интегрирано управление на процесите, свързани с въздействието върху околната среда.

Приоритетите, изведени в националните политики, са основа при планиране на контролната дейност на РИОСВ – Монтана и следва да бъдат провеждани на местно ниво съгласно стратегиите, програмите, плановете и съществуващото законодателство по околна среда. Приоритетите по отношение на контрола на РИОСВ – Монтана през 2020 г. ще са във връзка с прилагането на някои основни политики:

Политика: Намаляване на емисиите на вредни вещества и подобряване качеството на атмосферния въздух. Изпълнение и координация на дейности, предвидени в българските стратегически документи по изменение на климата, в съответствие с европейските изисквания.

Приоритет: Намаляване нивата на фини прахови частици (ФПЧ_{2.5}) за постигане качество на атмосферния въздух, които не пораждаат значителни отрицателни въздействия и рискове за човешкото здраве и околната среда, във връзка с изпълнение изискванията на Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО. Контрол на оператори на големи и средни горивни инсталации с цел предотвратяване използването на несертифицирани горива и изгаряне на отпадъци.

Приоритет: Контрол по изпълнението на заложените мерки в плановете за действие към програмите на общини Монтана и Видин за намаляване на нивата на замърсителите в атмосферния въздух и достигане на установените норми във възможно най-кратък срок.

Приоритет: Засилен контрол на оператори на хладилно, климатично и/или термopомпено оборудване, заредено с R-22 и/или R-12, в количество от 30 кг и повече, за установяване спазването на ограниченията и забраните съгласно Регламент (ЕО) № 1005/2009 относно веществата, които нарушават озоновия слой. Проверки и контрол на оператори и ползватели на хладилно оборудване с хладилен агент R-404A/ R-507A в количества от 10 кг или повече, на вносители на хладилно оборудване за спазване на ограниченията и забраните по чл. 11, §1 за пускането на пазара на посочените в Приложение III, т.10, т. 11 и т. 12 продукти и оборудване от Регламент (ЕС) № 517/2014 за флуорсъдържащите парникови газове, ежеседмична проверка на интернет сайтове за реклама на забранени за внос флуорсъдържащи парникови газове и бутилки за еднократна употреба.

Политика: Опазване и подобряване състоянието на водните ресурси. Въвеждане на интегрирани подходи за управлението на водите, насочени към подобряване на мониторинга и повишаване на капацитета за оценка на екологичния статус.

Приоритет: Засилен контрол на производствените обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества в отпадъчните си води. Опазване и подобряване състоянието на повърхностните води чрез намаляване замърсяването на водите с отпадъчни води от точкови и дифузни източници.

Политика: Устойчиво управление на отпадъците - намаляване на количеството депонирани битови отпадъци. Използване на отпадъците като ресурси чрез прилагане на йерархията при тяхното управление.

Приоритет: Трансграничен превоз на отпадъците.

Приоритет: Недопускане на нерегламентираното им изгаряне на отпадъците чрез контрол на лицата при чиято дейност се образуват отработени масла, ИУГ, дървесна дограма и текстилни отпадъци.

Приоритет: Контрол на местната администрация за изпълнение на задълженията им регламентирани в Закона за управление на отпадъците.

Приоритет: Контрол на експлоатацията на регионалните депа, съгласно изпълнение на условията в издадените комплексни разрешителни.

Приоритет: Контрол върху системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки с цел обхващане на максимален брой жители и публични обекти;

Приоритет: Осъществяване на контрол на лицата, извършващи дейности по третиране на отпадъци от черни и цветни метали, излезли от употреба моторни превозни средства, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори, отпадъци от хартия и картон, пластмаси, стъкло и отпадъци от опаковки.

Приоритет: Контрол на лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци.

Политика: Опазване на почвите.

Приоритет: Осъществяване на контрол за общинските депа, включени в наказателната процедура за неизпълнение на задълженията от страна на Република България на член 14, букви а-в от Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци. Контрол във връзка с предприети мерки за обезвреждане ИУПРЗ с изтекъл срок на годност.

Политика: Усъвършенстване на националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост.

Приоритет: Участие на РИОСВ в събиране, оценка и обобщаване на информация за почвите чрез участие в пробонабиране на почвени проби и периодично наблюдение на определени показатели, характеризиращи тяхното състояние и изменение.

Политика: Подобряване управлението на защитените територии и зони. Усъвършенстване на нормативната уредба в областта на биологичното разнообразие, разработване и прилагане на ефективни подходи за неговото опазване, както и участие в процеса на обявяване на останалите защитени зони от Натура 2000 на регионално ниво. Прилагане на практика на Плановете за управление на защитените територии и зони с цел възстановяване на природни местообитания, обект на опазване в защитените зони.

Приоритет: Засилен контрол върху дейностите на физически/юридически лица при осъществяване на инвестиционни предложения/планове/програми и проекти, засягащи елементите на биологичното разнообразие – защитените зони от Националната екологична мрежа Натура 2000 и защитените територии чрез прилагане на разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие и *Наредбата за ОС* към него, Закона за защитените територии, както и Плановете за управление на защитените територии и защитени зони.

Приоритет: Участие в дейности по създаване на геобазата данни за обявена защитени вековни/забележителни дървета по ЗБР.

Приоритет: Участие в осъществяването на проекти по възстановяване на природни местообитания по оперативни програми Околна среда и в прилагане на плановете за управление на ЗЗ и ЗТ.

Политика: Облекчаване на дребния и среден бизнес във връзка с процедурите по ОВОС, процедурите за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и екологичната отговорност, както и предотвратяване на замърсяването, интегриране на съображенията за опазване на околната среда в секторните политики и осигуряване на високо ниво на защита на околната среда и човешкото здраве от употребата на опасни химични вещества.

Приоритет: В изпълнение на националната политиката по околна среда на регионално ниво и приложимото законодателство, главните приоритети за направление „ЕО и ОВОС” са:

- провеждане на процедури по ОВОС и ЕО, като превантивен инструмент за оценка на евентуалните въздействия от реализацията на инвестиционни проекти и прилагането на планове/програми върху околната среда и човешкото здраве;
- упражняване текущ контрол по изпълнение на заложените условия, мерки и ограничения в издадените (от МОСВ и РИОСВ – Монтана) решения по ОВОС, решения за преценяване на необходимостта от ОВОС, становища по ЕО, решения за преценяване на необходимостта от ЕО;
- недопускане експлоатацията на обекти/дейности без необходимите разрешителни и проведени процедури по ЗООС;
- осигуряване на актуална информация по хода на процедурите чрез поддържане на публични регистри.

Политика: Улесняване на достъпа на обществеността до достоверна и навременна информация за околната среда, прилагайки съвременни информационни средства. По-добро информирание на обществеността по въпросите на околната среда и гарантиране на участието ѝ в процеса на вземане на решения.

Приоритет: Повишаване на екологичното съзнание на обществото чрез отбелязване на национални и международни екологични кампании с активно участие на НПО и медии;

Приоритет: Повишаване на обществената информираност за екологичната политика, екологичното възпитание и гражданско участие, състоянието на околната среда;

Политика: Продължаване на засилената контролна дейност и успешно прилагане на механизмите за контрол за изпълнение на екологичното законодателство.

Приоритет: Прилагане на механизмите на превенция и строг контрол за намаляване на неблагоприятните влияния върху околната среда от източници с различен характер.

Приоритет: Усъвършенстване при работата с други институции, яснота при прилагане на контролната дейност за прилагане и налагане на националното законодателство по околна среда.

Приоритет: Прозрачност и участие на засегнатото население при осъществяване на превантивния, текущия и последващ контрол. Ежемесечно публикуване на интернет страницата на РИОСВ- Монтана на информация за извършваните проверки и предприети действия и резултати по отношение на контролната дейност;

Законодателство

През 2020 г. дейността на РИОСВ – Монтана ще бъде съобразена, съгласно промените в екологичното законодателство през 2019 г.

Закон за опазване на околната среда – промените са свързани с достъпа на информация, процедури по ОВОС и процедурата по доклада за безопасност. Дейността осъществявана от РИОСВ – Монтана през 2020 г. ще бъде съобразена с тези промени.

Закон за чистотата на атмосферния въздух – промените са свързани с въвеждане на нови и допълнителни изисквания към качеството на твърдите и течните горива, определяне на институциите, осъществяващи контрол върху качеството им и създаване на публичен регистър на лицата и обектите, разпространяващи твърди горива. Въведени са и нови изисквания към операторите на ГГИ и СГИ на твърдо гориво и/или твърда биомаса, с обща номинална входяща топлинна мощност, равна или по-голяма от 20 MW, за използване на системи за видеонаблюдение и контрол. Определени са начина за оценяване на изпълнението на мерките, заложените в плановете за действие към общинските програми за намаляване на замърсяването на атмосферния въздух, както и наказателните разпоредби за неизпълнението на тези мерки.

Закон за водите - промените не са свързани пряко с контролната дейност на РИОСВ – Монтана. Същите се отнасят до безвъзмездното прехвърляне на собствеността на язовирите от кметовете на общините след прието решение на общинския съвет на държавата.

Закон за почвите – през 2019 г. няма промени.

Закон за управление на отпадъците – промените са: по отношение на Плановете за управление на строителните отпадъци, изискванията към операторите на съоръжения и инсталации за третиране и/или депониране на битови отпадъци за използването на система за видеонаблюдение и контрол върху всички точки от имота, инсталацията и/или съоръжението, които предоставят визуална информация относно прилагане условията на издаденото комплексно разрешително за инсталацията и/или съоръжението, както и одобрения технологичен проект.

Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси – промените са свързани с осъществяване на контрола и административните нарушения и наказания и са взети под внимание при планиране на контролната дейност през 2019 г. от РИОСВ- Монтана.

Закон за биологичното разнообразие – няма промени през 2019 г.

Закон за защитените територии – няма промяна през 2019 г.

С правилното прилагане на законодателството и въвеждане на европейските практики при осъществяване на контролната дейност, РИОСВ – Монтана ще постигне по-висока степен на прозрачност и публичност за дейностите по опазване на околната среда.

Планирането на годишните проверки е съобразено с въведените изисквания за периодичност в нормативната база – ЗООС, ЗУО, ЗЧАВ и подзаконовите нормативни актове към него, ЗВ, Заповед на Министъра на околната среда и водите за задължителен емисионен контрол на отпадъчни води.

2. Околна среда, дейности и инсталации

2.1. Състояние на околната среда - екологични проблеми в района

В региона, контролиран от РИОСВ - Монтана, общините Видин и Монтана са включени в районите за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух по чл. 31, т. 1 от Наредба № 7/1999 г., транспонираща Директива 92/65/ЕС. Нормите за фини прахови частици в двете общини и за полициклични ароматни въглеводороди в община Монтана не са спазени, което не е в съответствие на изискванията на Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г., относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа. Към настоящия момент заложените в плановете за действие, към общинските Програми по чл. 27 от ЗЧАВ мерки, се изпълняват цялостно или частично, основно тези, които са насочени към намаляване на замърсяването през пролетно-летния сезон.

На територията, контролирана от РИОСВ – Монтана, функционират шест на брой селищни пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ), както следва: ПСОВ на гр. Монтана, ПСОВ на гр. Вършец, ПСОВ на гр. Видин, ПСОВ на с. Расово, общ. Медковец, ПСОВ на с. Копиловци, общ. Георги Дамяново и ПСОВ на с. Раковица, общ. Макреш.

Основен проблем, свързан със замърсяването на водните обекти, е заустването на непречистени промишлени и битови отпадъчни води във водоприемниците. Това се дължи най-вече на липсата на ПСОВ, вследствие на което битовите отпадъчни води се заустват директно във водните обекти, като по-големи такива населени места са градовете Лом, Берковица, Кула и Белоградчик.

Проблема съществува от години, като разрешаването му зависи от активното участие на общините, които следва да търсят и осигурят необходимото финансиране (Оперативна програма „Околна среда“, ПУДООС и др.).

Успоредно с това е налице и необходимостта от подобряване ефективността на работещите локални пречиствателни съоръжения за отпадъчни води на обекти, заустващи във воден обект с издадени разрешителни за заустване

Един от акцентите на контролната дейност заложен в плана и за 2020 г. е да се осигури спазването на нормативните изисквания от предприятията, притежаващи комплексни разрешителни. Това се гарантира чрез контрол на извършваните собствени периодични /СПИ/ или

непрекъснати измервания на отделяните организирани емисии на замърсителите на въздуха, както и с определена периодичност извършване на собствен мониторинг на емисиите на замърсители в повърхностните и подземните води и в почвите.

Друг акцент е контрол на мерките за управление на отпадъците, формирани от дейността на съответните инсталации, с издадени или без комплексни разрешителни, при спазване принципа на разделното събиране и рециклиране на отпадъците.

Екологичните проблеми в района контролиран от РИОСВ – Монтана извън посочените по горе, могат да се характеризират и в следните аспекти.

- Управление на отпадъците;

Не е извършена техническа и биологична рекултивация на общинските депа/сметища за битови отпадъци, които не отговарят на изискванията на Наредба №6/2013 г. за условията и експлоатацията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, за които има издадени заповеди на директора на РИОСВ – Монтана за преустановяване на експлоатацията им. Във връзка с това, от страна на РИОСВ от съответните общини е изисквана актуална информация за предприетите мерки.

Няма съоръжения за третиране на строителни отпадъци в област Монтана.

Въпреки дадените препоръки и насоки от РИОСВ – Монтана, при осъществяване на контролната дейност, има общини с населени места с население, под 5000 жители, в които не е въведено разделно събиране на отпадъци от опаковки, т. к. организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки отказват сключване на договори поради икономически интерес.

2.2 Контролирани дейности

РИОСВ – Монтана извършва контрол на дейности по: опазване на повърхностните води; горивни инсталации, въздействащи върху качеството на атмосферния въздух; управление на отпадъци; законосъобразното съхранение на опасни химични вещества, СМЕСИ, СЕВЕЗО; съхранение и възстановяване на биологичното разнообразие и на неговите елементи, природосъобразно ползване на природните ресурси, в т. ч. на лечебни растения; реализацията на инвестиционни предложения; предотвратяване и отстраняване на екологични щети. Проверките се планират и извършват в съответствие с нормативните изисквания за периодичност и обхват на контрол.

Планирането на контролната дейност на РИОСВ – Монтана през 2020 г. е съобразена със:

- Системна оценка на риска на контролираните обекти – извършена при ясно определени обхвати обхват, приоритети, цели и очаквани резултати;
- Честота на планираните проверки, определена с нормативните изисквания и обвързана с резултата от оценка на риска на обектите, наличния административен капацитет и финансов ресурс в РИОСВ;
- Комплексен подход – планиране на комплексни проверки;

По компоненти и фактори на околната среда същите са както следва:

Въздух

Контрол по прилагане и изпълнение на мерките в програмите за намаляване на нивата на замърсителите в атмосферния въздух на общини Монтана и Видин.

Контрол на състоянието и правилната експлоатация и ефективност на работата на пречиствателните съоръжения на обектите.

Мониторинг на постъпващите в атмосферния въздух емисии от обекти чрез контролни и собствени периодични измервания.

Проверки на оператори на ГГИ и СГИ, с цел недопускане на изгаряне на несертифицирано гориво и/или отпадъци.

Контрол по отношение спазване изискванията за ограничаване използването на летливи органични съединения. Проверки за пусканите на пазара и използвани в хладилно, климатично и термопомпено оборудване флуорсъдържащи парникови газове и вещества, нарушаващи озоновия слой, съобразени със забраните и ограниченията за използването им, включително изискванията по Регламент (ЕО) № 10005/2009 г., Регламент (ЕС) № 517/2014 г.

Контрол – следене на интернет сайтове за реклами на флуорсъдържащи парникови газове в бутилки за еднократна употреба.

Води

Осъществяване на контрол по изпълнение на условията в издадените по реда на Закона за водите разрешителните за заустване с акцент върху спазването на задължението на титулярите да провеждат собствен мониторинг на отпадъчните води с определените в разрешителните показатели и честота на пробовземане, и спазване на срока за предоставяне на докладите за изпълнението на условията в разрешителните за предходната година. Контрол на състоянието и правилната експлоатация на пречиствателните станции за отпадъчни води.

Провеждане на мониторинга на отпадъчните води, формирани от обекти, включени в списъка на обектите, формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, включени в “Информационната система за разрешителни и мониторинг при управление на водите”, утвърден със Заповед на Министъра на околната среда и водите, съвместно с Регионална лаборатория (РЛ) - Монтана към Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС) – София. Обектите, подлежащи на задължителен емисионен контрол през 2020 г. са 24 на брой, като пробовземане от обектите е два пъти годишно, с изключение на канализационни колектори без изградени пречиствателни станции и за обектите със сезонен режим на работа, които се контролират един път годишно.

Контрол на производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества в отпадъчните води, както и на биоразградими промишлени отпадъчни води, включени съответно в приложения № 1 и 2 от Наредбата за стандартите за качество на околната среда за приоритетните вещества и някои други и в Приложение № 4 от Наредба № 2 от 08.06.2011 г.

В плана за 2020 г. за контрол не са заложили за контрол обектите с издадени разрешителни за заустване в процес на проектиране. Същите са проверени през предходните две години, като поради липса на финансови средства тяхното реализиране все още не е започнало.

Контрол по отношение на условията, заложили по компонент „води“ на обектите с издадени комплексни разрешителни по смисъла на ЗООС.

Шум

Контрол на инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл.117, ал.1 от ЗООС, за излъчвания от тях шум в околната среда, и състоянието на техническите средства за намаляване на шума при наличието на такива.

Контрол на обектите с издадени комплексни разрешителни за изпълнение на условията, касаещи генерирания от тях шум в околната среда.

Оценка на резултатите от проведени контролни и собствени периодични измервания на нивата на шум от промишлени източници.

Управление на отпадъците

- извършване на контрол по прилагане на Регламент 1013/2006 относно превози на отпадъци с висок приоритет за превози на отпадъци от хартия и картон, пластмасови отпадъци, смесени отпадъци и модифицирано гориво RDF

- спазване на нормативните изисквания и недопускането на нерегламентираното изгаряне на отпадъци, в периода на отоплителния сезон в периода от м. януари до м. април и от м. октомври до м. декември с проверки на място на:

- ✓ обекти, в които се извършват дейности с текстилни отпадъци;
- ✓ обекти в които се предлагат употребяване дрехи и вносители на отпадъци (употребявани дрехи, които се подлагат на сортиране);
- ✓ лица, при чиято дейност се образуват отработени масла;
- ✓ лица, при чиято дейност се образуват и третират ИУГ;

През годината ще се извършва и контрол на: кметовете за изпълнение на задълженията им, регламентирани в чл. 19, ал. 3; чл. 52, ал. 1, ал. 3 и ал. 4; чл. 113, ал. 1, т. 2 от ЗУО; докладите за извършен актуален морфологичен анализ на състава и количеството на битовите отпадъци на

територията на общината; общините по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО за събраните, дължимите и изразходените отчисления и обезпечения; лицата, притежаващи документи по чл. 35 от ЗУО - спазване условията в издадени разрешителни за третиране и транспортиране на отпадъци; лицата по чл. 14 от ЗУО.

Почви

През 2020 г. в плана е включено приоритетно закриването и рекултивацията на общинските депа, включени в наказателната процедура за неизпълнение на задълженията от страна на Република България на член 14, букви а-в от Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци.

Подлежат на контрол за опазване и екологосъобразно използване на земните недра по отношение състоянието на почвите, дейностите по предоставени концесии за добив на подземни богатства.

Комплексни разрешителни

Подлежат на контрол през 2020 г. 12 оператори на 13 инсталации и съоръжения, попадащи в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС с издадени комплексни разрешителни.

Опасни химични вещества и контрол на риска от големи аварии с опасни химични вещества

През 2020 г. ще бъдат проверени обекти за съответствие с условията и реда за производство и употреба на химични вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделия, както и контрол по изпълнение на изискванията за регистрация на химични вещества, съгласно Регламент (ЕО) №1907/2006 (REACH). Ще се осъществи контрол на предприятия/съоръжения, класифицирани с висок или нисък рисков потенциал, съгласно чл.103, ал.1 от ЗООС. През 2020 год. ще продължи провеждането на контролна дейност по отношение на:

- контрол на изискванията за разширени информационни листове за безопасност и сценариите на експозиция;
- контрол на изискванията за електронна търговия с химични вещества и смеси в рамките на Осмия хармонизиран европейски проект на Форума на ЕСНА (REF-8);
- изготвяне на рискови профили за вещества/фирми, показали несъответствия с изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH. Сътрудничество с Агенция „Митници“ в контекста на инструкцията за взаимодействие. Целева група: вносители на химикали;
- контрол на ограниченията на вещества в изделия, вкл. нотификации от Комисията за защита на потребителите (КЗП) от веществата с въведени ограничения, включени в Приложение XVII на REACH;
- контрол на вещества, предмет на разрешаване (Приложение XIV на REACH), след достигане на съответната дата на забрана. Приоритет са веществата с дата на забрана през 2019 г. и 2020 г.

Регламент (ЕС) 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ) - целеви групи: производители, вносители и потребители по веригата за контрол на ограниченията/забраните за употреба на: хексабромциклододекан (HBCD); хексахлоробутадиен (HCBD); пентахлорофенол, неговите соли и естери (PCPs); полихлорирани нафталени (PCNs); късверижни хлорирани парафини (SCCPs); декабромодифенил етер (deca-BDE). дикофол (dicofol); перфлуорооктанова киселина (PFOA), нейните соли и PFOA свързани съединения; перфлуороктан сулфонова киселина (PFOS), нейните соли и перфлуороктан сулфонил флуорид PFOSF).

ЕО и ОВОС

На контрол подлежат: обекти/инвестиционни предложения, за които са издадени решения по преценяване на необходимостта от ОВОС/ЕО, решенията по ОВОС/становищата по ЕО, в които са заложени условия и мерки за изпълнение по време на строителството и експлоатацията.

Превантивен контрол чрез провеждане на процедура по реда на глава VI раздел II и III от ЗООС.

Биоразнообразие, защитени територии и защитени зони

